Kiedy wymagane jest zezwolenie na pracę?

Aby cudzoziemiec mógł wykonywać pracę w Polsce na podstawie zezwolenia musi posiadać tytuł pobytowy uprawniający go do wykonywania pracy w Polsce, o który ubiega się sam cudzoziemiec.

Cudzoziemcy posiadający zezwolenie na pracę są uprawnieni do wykonywania pracy na terytorium Polski, jeżeli przybywają w Polsce:

- na podstawie wizy, z wyjątkiem wizy, wydanej w celu, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 1, 22 lub 23 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 2 lub art. 206 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub umieszczonego w dokumencie podróży odcisku stempla, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, jeżeli bezpośrednio przed złożeniem wniosku był uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej,
- na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, z wyjątkiem zezwolenia udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 181 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub
- na podstawie wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen lub
- na podstawie dokumentu pobytowego wydanego przez inne państwo obszaru Schengen lub
- w ramach ruchu bezwizowego.

Pracodawca zamierzający zatrudnić lub zatrudniający cudzoziemca ma obowiązek sprawdzenia, czy posiada on ważny dokument uprawniający do pobytu Polsce, zrobienia kopii tego dokumentu i przechowywania jej przez okres zatrudnienia cudzoziemca. Obowiązki te dotyczą każdej formy zatrudnienia, zarówno na podstawie umowy o pracę, jak i umowy cywilnoprawnej (np. umowy zlecenia, umowy o dzieło). Dokumentem uprawniającym do pobytu na terytorium Polski może być ważna wiza (np. wiza krajowa (symbol C) lub wiza Schengen (symbol D) lub zezwolenie pobytowe (i wydana na jego podstawie karta pobytu. Pracodawca powinien upewnić się także, że tytuł pobytowy cudzoziemca uprawnia go do podejmowania pracy na terytorium RP. Nie wszystkie dokumenty pobytowe uprawniają do wykonywania pracy w Polsce (m.in. wiza turystyczna, tranzytowa, wydana w związku z korzystaniem z ochrony czasowej oraz wiza wydana w związku z przejazdem ze względów humanitarnych, interes państwa bądź zobowiązania międzynarodowe).

Niedopełnienie tych obowiązków pracodawcy powoduje, że wykonywanie pracy przez cudzoziemca pracy uznaje się za nielegalne, co wiąże się istotnymi sankcjami.